

domáhala zaplacení v československých korunách, kdežto zástavní právo pro zažalovanou pohledávku bylo vtěleno podle dlužní listiny z roku 1908, nebylo přípustné za účinnosti čl. 40 smlouvy s republikou Polskou ze dne 23. dubna 1925, čís. 56 sb. z. a n., a závěrečného protokolu k její části V., by soudy rozhodovaly o zažalované pohledávce, zda Těšínské spořitelně přísluší, zda jí přísluší tak, jak jest žádána a zda jest likvidní.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, Rv II 538/30.)

Žalující Těšínská spořitelna domáhala se na žalovaných, by jí zaplatili v československých korunách pohledávku, jež byla vtělena na nemovitosti žalovaných na základě dlužní listiny ze dne 12. února 1908. O b a n i ž š í s o u d y žalobu pro tentokráte zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil k dovolání žalobkyně rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením z úřadu jako zmatečné a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

Podle závěrečného protokolu k části V. smlouvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o otázkách právních a finančních čís. 56 z roku 1926 sb. z. a n. má býti zjištěn stav aktiv a pasiv žalující spořitelny města Těšína zvláštní smíšenou komisí československo-polskou, by byl tak připraven základ pro dohodu o likvidaci právních poměrů této spořitelny ve smyslu článku 40 smlouvy. Ježto závěrečný protokol byl prohlášen za podstatnou součást smlouvy čís. 56/1926, týká se vyhrazená zvláštní dohoda (čl. 40 smlouvy) o likvidaci právních poměrů žalující spořitelny též jejích dlužníků a zažalovaná pohledávka jest nepochybně též částí aktiv žalobkyně. Ježto v době rozsudku prvního soudu nebyla ještě dohoda o likvidaci právních poměrů žalující spořitelny sjednána a žalující spořitelna se domáhá zaplacení v československých korunách, kdežto zástavní právo jest vtěleno — jak žalobkyně sama udává — podle dlužní listiny ze dne 12. února 1908, nebylo přípustné za účinnosti článku 40 smlouvy a závěrečného protokolu k její části V., by soudy rozhodovaly o žalobní pohledávce, zda žalobkyni přísluší, zda jí přísluší tak, jak jest žádána, a zda jest likvidní, nýbrž měl žalobu již první soud pro nepřípustnost pořadu práva odmítnouti. Napadený rozsudek, rozsudek prvního soudu i s předchozím řízením jsou tedy zmatečné podle § 477 čís. 6 c. ř. s. a, ježto k nepřípustnosti pořadu práva jest hleděti z úřadu v každém období sporu (§ 240 třetí odstavec c. s. ř.), bylo je dovolacím soudem z úřadu zrušiti a žalobu odmítnouti (§ 42 druhý odstavec j. n., srov. také sb. n. s. čís. 9878 a neuveřejněné rozhodnutí č. j. R II 270/30, která se týkají téže spořitelny.)

Čís. 11383.

Bylo-li manželství rozvedeno od stolu a lože, nelze napotomní žalobě jednoho z manželů o rozvod manželství čeliti námitkou věci roz-

souzené, opírá-li se tato žaloba o rozvodové důvody, vzešlé prý za soužití manželů po povolení rozvodu.

I soudu neoznámené opětné spojení manželů má právně týž účinek jako oznámené (§ 110 obč. zák.), lze-li z okolností míti za to, že bylo obmyšleno jako trvalé. Není-li tomu tak, trvají účinky rozvodu a jest novou žalobu o rozvod manželství zamítnouti.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, Rv II 872/30.)

Manželství Františka a Růženy L-ových bylo usnesením ze dne 18. února 1927 dobrovolně rozvedeno od stolu a lože. V červnu 1927 žili František a Růžena L-ových opět nějaký čas pospolu, aniž oznámili soudu opětné spojení. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se Růžena L-ová, by její manželství s Františkem L-em bylo rozvedeno od stolu a lože z viny žalovaného, a uváděla jako rozvodový důvod zlé nakládání za onoho spolužití v červnu 1927. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu ze všech dovolacích důvodů podle § 503 c. ř. s. Zmatečnost řízení (§ 503, čís. 1 c. ř. s.) vidí v tom, že, ačkoliv usnesení krajského soudu ze dne 18. února 1927 Ck II 407/26 o dobrovolném rozvodu nebylo odčiněno trvalým opětným soužitím manželů, takže stav založený soudně povoleným rozvodem dosud trvá, byla projednána žaloba o opětný rozvod téhož manželství, kteréžto žalobě prý vadí i překážka věci rozsouzené. Výtka tato jest činěna neprávem. Zmatečnost řízení předpokládá, by tu byl některý z důvodů zmatečnosti uvedených v § 477 c. ř. s. Dovolatel však neuvádí, který zmatek překáží projednání této rozepře, a ani z úřadu nelze v postupu nižších soudů shledati některý z nich. Námitka věci rozsouzené předpokládá kromě jiného, by rozepře již jednou pravoplatně rozhodnutá, byla mezi týmiž osobami opětně zahájena. Kdežto předmětem rozepře Ck II 407/26 byly rozvodové důvody, jež předcházely žalobě ze dne 22. listopadu 1926, jsou předmětem nynějšího sporu o rozvod okolnosti tvořící prý rozvodové důvody, jež se udály za opětného soužití manželů v červnu 1927. Jest tedy předmětem nynějšího sporu časově i věcně jiný skutkový děj, než byl ve sporu Ck II 407/26. Není proto odůvodněna námitka věci rozsouzené.

Odůvodněna jest však výtka nesprávného posouzení věci po stránce právní (§ 503, čís. 4 c. ř. s.). Podle plenárního usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. prosince 1927, Pres 719/27, čís. 7622 sb. n. s. lze odčinit rozvod již návratem k soužití soudně rozvedených manželů. Oznámí-li manželé opětné spojení soudu, má to ten význam, že si manželé odpustili, má to tudíž význam skutečnosti zrušující rozvod bezpodmínečně, kdežto, nestalo-li se oznámení, lze se o to příti a činiti na příklad námitku, že spojení bylo obmyšleno jen na zkoušku, jen podmíněně, že se manžel, přijímající druhého manžela na milost, nechtěl

vzdání svých práv nabytých rozvodem. Má tedy opětne, soudu neoznámené spojení manželů právně týž účinek jako oznámené, jen lze-li z okolností míti za to, že bylo obmýšleno jako trvalé. A tu jest již z přednesu stran zjevno, že tomu tak nebylo. Nesporné jest, že manželé neoznámili soudu opětný návrat k manželskému soužití, takže tu není právní domněnky o zrušení rozvodu, jak o ní mluví shora uvedené plenární rozhodnutí. Žalobkyně udala v žalobě, že se vrátila k manželu, domnívají se, že soužití bude snesitelné, že žili spolu krátký čas a že již seznala, že snesitelné soužití není možné. Žalovaný manžel uvedl v žalobní odpovědi, že se žalobkyně jednoho dne objevila v jeho bytě, že ji nechtěl přijmouti, ale konečně k ní prohlásil: »můžeš, budeš-li dělati dobrotu, zůstatí«, že zůstala čtrnáct dnů, aniž mezi nimi došlo k souloži, poněvadž žalovaný trpěl močovými kaménky, a doložil, že nelze spolužití čtrnáctidenní pokládati za manželské, poněvadž se nesplnil jeho předpoklad, obnova pohlavních styků. Při důkazu výslechem stran uvedla žalobkyně nepřisežně, že manželé spolu bydleli tři neděle a spolu též souložili, kdežto manžel nepřisežně uvedl, že spolužití trvale jen týden a že se žalobkyní nesouložil. Nižší soudy zjistily, že manželé spolu žili znovu krátkou dobu, že jedli u společného stolu a že došlo mezi nimi i k pohlavnímu styku, a usoudily z toho, že strany obnovily, třebaš i jen na krátkou dobu, skutečně manželské společenství. Tento úsudek nejvyšší soud nesdílí, neboť již z přednesu stran vysvítá, že manželka šla k manželu s nejistotou, doufajíc jen, že opětne spolužití bude snesitelné, kdežto manžel ji přijal jen na zkoušku, s výhradou, bude-li dělati dobrotu, z čehož lze usuzovati, že se nechtěli ihned vzdání svých práv z rozvodu. Uváží-li se dále, že opětne soužití trvalo jen zcela krátkou dobu čtrnáct dnů až tři neděle a že se manželé v nevůli rozešli, není o tom pochybnosti, že nebylo mezi manžely opravdové vůle založiti opětne trvalé spojení manželské, byť i po tu krátkou dobu, jak zjištěno, u společného stolu jedli a mezi nimi k pohlavnímu styku došlo, neboť tyto okolnosti nejsou jediné rozhodnými, any ostatní okolnosti nasvědčují opaku, ani manželé nedovedli ani po tak krátkou dobu, jak zjištěno, žiti spolu v míru, lásce, ve vzájemné úctě a ve snášenlivosti. Nejvyšší soud dospěl z těchto okolností k závěru, že strany nezamýšlely opětne trvalé spojení, že se mezi nimi stal jen nezdařený pokus, který ukázal nemožnost trvalého manželského soužití, čímž nebyl odčiněn soudně povolený dobrovolný rozvod. Rozvod ten i jeho účinky dosud trvají a nemá proto opětna žaloba manželky o nedobrovolný rozvod právní podklad a bylo ji tudíž zamítnouti již z tohoto důvodu.

Čís. 11384.

Pojišťovací smlouva.

Navrhl-li pojištěnec pojištění podle určité sazby, neučiniv si při tom co do výše premie v přihlášce výhradu, a pojišťovna přijala tento návrh a stanovila premii podle navržené sazby, nemůže pojištěnec namítati, že ho pojišťovací agent (jenž nebyl agentem uzavírajícím) ujišťoval,